

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrto leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5.60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inzerate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoljno frankirani Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inzerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin., za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inzerati po dogovoru. Inzerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. pošto-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Svetovna vojna.

Avstrijsko-srbska vojna.

Z avstrijsko-srbskega bojišča.

Po zadnjih ljutih bojih, ki so se bili med našo in srbsko artilerijo na Topčideru in pri Banjici, vlada pred Belgradom mir. Po dolgih presledkih pride tu in tam do kakšnega manjšega spopada, kadar naša težka artilerija pred Zemunom odgovarja srbski artileriji v Belgradu. Naši donavski monitorji so imeli že opetovano priliko, da bombardirajo belgrajske utrdbe; zlasti pred par dnevi, ko so posebno ljuto streljali proti Srbom, ko so napadli neki naš vojaški oddelek, ki je bil na patrolji.

Avstrijsko-ruska vojna.

Velikanska bitka med Avstrijo in Rusijo.

Na ruskem bojišču se vrše že več dni odločilne bitke. Med tem ko so naše čete zmagale v bitki pri Krasniku ter zasledujejo Ruse proti Lublinu in med tem ko je sosedna naša skupina, ki je med reko Bugom in Wieprskom istočasno vdrla na sovražna tla ter prišla do okolice Zamosza, drže drugi vojni oddelki severno, vzhodno in južnovzhodno od Lvova do preko Dnjestra proti močnemu sovražniku, ki je vpadel v vzhodno Galicijo.

Od dne 26. avgusta je odločilna bitka v teku. Fronta bojujočih se armad znaša nad 400 kilometrov in se razprostira med Vislo in Dnjestrom, severno od Lvova. Rusi so pričeli očitno obnem s prodiranjem v Vzhodno Prusijo z ofenzivo proti Galiciji. Srednje čete Rusov so pričele prodirati proti Brodyju, neka druga proti Zbruzu in neka tretja med Vislo in Bugom. To četo je prehitel naš napad, kar dokazuje tridnevna bitka pri Krasniku. Srednja ruska armada je vdrla med Ravo—Rusko in med Zloczovom v Galicijo. Naš protinapad je bil tu, kakor med Zbruczm in Tarnopolom silno močan. Pričela se je težka bitka, pri čemer je naše skrajno levo krilo imelo popoln uspeh in sedaj vztrajno napada in prodira. Tudi naše levo krilo srednje armade je doseglo med Zolkiewom in Ravo—Rusko popoln uspeh. Desno krilo se še vedno vztrajno bojuje. Pri veliki fronti bo trajala bitka kakor se domneva, zelo dolgo in bo največja, ki je človeštvo pomni. Skoraj gotovo je, da bo ta bitka odločilnega pomena za našo vojno proti Rusiji.

Rusi na svojem desnem krilu drugič premagani.

Iz glavnega vojnega tiskovnega stana poročajo uradno: V kolikor se je dalo danes opoldne presoditi, velikansko borenje naših armad z glavnimi močmi ruske vojske še ni prišlo do odločitve. Nekoliko pregledati se dajo samo uspehi armade generala kavalerije Viktorja Dankla pri Krasniku. V drugi bitki dne 27. avgusta, ki je imela uspeh, da so naše čete v junaškem naskoku zavzele močno utrjene ruske pozicije na vrhovih Niedrzvice in Duce, ki so jih zasedle pri Krasniku premagane in nazaj pognane ruske čete in ojačenja, skupaj kakih 10 divizij šestih različnih armadnih zborov. Eden naših armadnih zborov je v tej drugi bitki vjel enega generala, enega polkovnika, 3 druge štabne častnike in 40 drugih častnikov ter okrog 2000 mož ter vzel sovražniku zopet prav mnogo vojnega materijala.

Nadaljevanje bitke.

Bitke na ruskem bojišču še vedno trajajo z nezmanjšano ljutostjo. Vzhodno od Danklove ar-

made, ki vkljub utrjenim sovražnikovim pozicijam nevdržljivo prodira proti Lublinu, so naše med rekama Bug in Wieperz prodirajoče čete dne 28. avgusta pričele z napadom na rusko armado, ki se je nam v okolici Chelma postavila nasproti. Nato so se razvili po bitki pri Krasniku nadaljni uporni, za naše bojevitve čete zmagoviti boji pri Zamošču, kakor tudi severno in vzhodno od Tomaszowa, v katere boje je dne 28. avgusta v okolici Belea uspešno posegla sedaj takisto na ruskih tleh prodirajoča naša skupina. V teh bojih smo, kakor v bitki pri Krasniku, vjeli več tisoč sovražnikov. V vzhodni Galiciji se drže naše čete z odlično bravuro in trdovratnostjo proti zelo močni, silnejši sovražni armadi.

Sijajna zmaga naše armade pri Zamošču.

Sedemdnevna ljuta bitka v okolici Zamošč—Tyszowce se je končala včeraj s popolno zmago Aufenbergove armade. Vjeli smo velike čete sovražnikov in uplenili doslej 160 topov. Rusi se umičejo preko reke Bug. Tudi pri armadi Danklovi, ki sedaj napada Lublin, imamo neprestane uspehe. Vzhodna Galicija, Lvov sta se v naši posesti, vendar pa je tamkaj položaj napram mnogo močnejšemu ruskemu sunku silno težaven.

Sijajne naše zmage v Vzhodni Galiciji in Bukovini.

Rusi so doživeli silen poraz med Tarnopolom in Brzežanami. Naši so vplenili 50 topov in vjeli več kakor 19.000 sovražnikov.

Po vesteh, došlih v Lvov, je bila armada generala Rennenkampfa, ki je štela 400.000 mož in je hotela vdariti na Lvov, popolnoma razbita, a general Rennenkampf je bil baje vjet. Bojišče je bilo takorekoč poslano z mrtveci. Silne množice Rusov so bile vjete. Naša armada je vplenila mnogo topov in veliko množino municijskih vozov. Ta zmaga je veliko večja kakor ona pod Krasnikom in je imela že odločilen vpliv na nadaljni razvoj naših operacij proti Rusiji. Ruska armada, ki se boji popolnega razgroma, se je umaknila tako jaderno, da ni niti enega ruskega vojaka več na naših tleh.

Poraz Rusov v Bukovini.

V nedeljo so Rusi na črti Toporovec—Rancze—Bojan vdarili na našo brigado, a so bili tako potolčeni, da je samo od njihovega 47. polka (kijeovski pehotni polk) ostalo jedva 200 mož. Plen je velik. Vplenili smo več topov, 6 strojnih pušk in zajeli okrog 300 mož. Po bitki je zavladal mir, ruska artilerija je popolnoma umolknila.

Nemško-francoska vojna.

Nemške zmage.

Armada generalnega polkovnika pl. Klucka je z enim armadnim korom odbila v okolici Comblesa poskus krilnega napada, ki ga je izvršila neka slaba francoska četa. — Armada generalnega polkovnika pl. Bülowa je popolnoma porazila močnejšo francosko armado pri St. Quentinu. Že preje je na prodiranju vjela en cel angleški pehotni bataljon. — Armada generalnega polkovnika barona Hausena je potisnila sovražnika iz Aisne pri Rethelu. — Armada vojvode Würtemberškega je pri nadaljevanju prehoda preko reke Mas najprvo s sprednjimi voji presenetila sovražnika, a se je morala vsled nastopa močnih sovražnih sil deloma zopet umakniti preko reke Mase. Armada je nato prehode preko reke zopet zavzela in prodira sedaj proti reki Aisne. For Les Ayvelles za-

daj za to armado je padel. — Armada nemškega prestolonaslednika nadaljuje prodiranje proti reki Mas in preko te reke. Preje je vjela pri izpadu poveljnika trdnjave Montmedy z vso posadko, tudi trdnjava le padla v njene roke. — Armadi prestolonaslednika bavarskega in generalnega polkovnika pl. Heeringena se nahajata še v neprestanih bojih v francoski Lotaringiji. Angleška armada, ki so se ji pridružile tri francoske teritorialne divizije, je bila severno od Saint Quentina popolnoma poražena in se nahaja v polnem umikanju preko Saint Quentina. Vjetih je več tisoč vojakov ter zaplenjenih 7 poljskih baterij in ena težka baterija. Jugovzhodno od Mezieresa so nemške čete med neprestanimi boji v dalekosežni fronti prekoračile reko Mas. Levo krilo je po devetdnevnih bojih v gorah potisnilo francoske planinske čete do vzhodno od Epinala in se nahaja v nadaljnjem zmagovitem prodiranju.

Nemci razstrelili belgijsko mesto Löwen.

Prebivalstvo Löwena, ki je bilo doslej mirno, je začelo naenkrat iz vseh oknov, iz kleti in s streh streljati iz pušk in pištol na nemške straže, ki so stale na cestah in na vojaške oddelke, ki so korakali skozi mesto. Razvil se je takoj strahovit boj oko v oko, katerega se je udeležilo vse prebivalstvo. Nemškim vojakom se je posrečilo v najkrajšem času, da so ukrotili besno prebivalstvo. Žal je teklo pri tem mnogo krvi. Zaradi tega je bilo za to težko krivdo treba takoj kazni brez milosti. Najbrže danes tega starega mesta, polnega umetniških zakladov, ni več. Brez dvoma je, da so oblasti organizirale ta napad na Löwnu, ki naj bi bil podpiral izpad belgijskih čet iz Antwerpena, ker se je oboje izvršilo istočasno. Domnevati je, da se bodo Belgiji sedaj spametovali in da jim je ta poduk vzel veselje za nadaljni franktirenski boj.

Nemški pohod.

Marainviller, vzhodno od Lunevilla, najmočnejša utrdba Francozov, je v nemških rokah.

Francoske utrdbe na vzhodu.

Utrdbe se pričenjajo na severu z Longwyjem in Montmedyjem. 56 km zapadno od Metza je močna trdnjava Verdun s številnimi fori, ki so razmeščeni v okrožji 12 km na obeh bregovih reke Mas. Med Verdunom in Toulom na reki Mosel zapira pot 8 močnih zatvornih forov, med temi Troyon, Paroches, St. Mihiel in Lionville. Toul in Nancy tvorita veliko trdnjavo s premero 32 km. Mesti sami nista utrjeni. 10 km vzhodno od Lunevilla zapira železniško progo proti Parizu for Avricourt.

Epinal, 60 km vzhodno od Nancyja, je takisto močna naravna trdnjava. 60 km dolgo progo do jugovzhodno ležečega Belforta ščiti 6 forov, ki se nahajajo ob reki Mosel. Najjužnejši for Ballon de Servanie leži tik ob nemški meji, Belfort je od fora Giromany oddaljen samo 8 km. Belfort sam je izredno močno utrjen in ima tudi zelo ugodno naravno lego. Drugo črto utrdb tvorijo Besancon, Dijon in Langres, ki imajo 14 do 20 forov. 60 kilometrov severovzhodno od Langresa se nahaja for Sourtemont pri Neufchateau, kjer je l. 1870. prebil trdnjavsko črto Albrecht Würtemberški. Tu je važno železniško in cestno križišče. For Pagny na desnem bregu reke Mas tvori zvezo s Toulom. Fronto proti Belgiji tvorijo trdnjave Reims s 16 fori, 45 km zapadno Laon, 23 km oddaljeno La Fere, Maubeuge, Lille in več zatvornih forov. Tretjo črto utrdb tvori sam Pariz s svojimi fori,

baterijami in redutami, ki so oddaljeni 12 do 14 kilometrov in ga obkrožajo v kolobarju kakih 130 kilometrov. Vse trdnjave in fori so medsebojno zvezani z železniškimi progami in brzojavnimi kabli.

Francosko brodovje

obstoji: 1. iz admiralske eskadre. Tej pripadajo admiralska ladja „Courbet“, linijska ladja „Jean Bart“ in zaščiteni križarka „Jurieu de la Graviere“. „Courbet“ in „Jean Bart“ sta veliki oklopnici s 23.500 tonami. Zgrajeni ste bili l. 1911. „Jurieu de la Graviere“ obsega 5700 ton. 2. I. brodovje. Poveljnik podadmiral Chochprat. To brodovje šteje 6 linijskih ladij „Diderot“, „Vergnand“, „Danton“, „Condorcet“, „Voltaire“, „Mirabaeu“, vse z 18.400 tonami. Zgrajene so bile te oklopnice l. 1909. 3. II. brodovje. Poveljnik podadmiral Le Bris. To brodovje šteje 5 linijskih ladij „Verite“, „Justice“, „Demokratie“, „Patrie“ in „Republique“ s 14.900 tonami. Te ladje so bile zgrajene v letih 1902 do 1907. 4. Nadomestna divizija. Poveljnik podadmiral Guepratte. Ta eskadra šteje 3 linijske ladje „Suffren“, „Bouvet“ in „Sant Louis“ s 11.300 do 12.730 tonami. 5. Lahko brodovje šteje 6 oklopnih križark in sicer „Waldeck-Rousseau“, „Ernest Renan“, „Jules Michelet“, „Victor Hugo“, „Jules Ferry“ in „Leon Gambetta“ z 12.600 do 14.100 tonami. Zgrajene so bile te križarke v letih 1901 do 1908. 6. Torpedna flotila obsega 26 torpednih rušilcev. 7. Podmorski čolni. Ta flotila obstoji iz 5 divizij. Na čelu 13 podmorskih čolnov je torpedni rušilec kot vodilna ladja. Število torpedovk je neznano. Končno ima francosko brodovje še dve ladji za polaganje min. Vsaki izmed teh ladij je prideljen po en torpedni rušilec.

Admiral Boné de Lapeyrère.

Iz Londona poroča c. kr. korespondenčni urad: Prvi admiral francoske mornarice, Boné de Lapeyrère je prevzel poveljstvo nad celim angleško-francoskim brodovjem v Sredozemskem morju. Admiral sir Milne je odpotoval na Angleško. Njegovo postopanje in njegove dispozicije glede nemških ladij „Goeben“ in „Breslau“ so bile predmet stroge preiskave, katera se je končala s tem, da so bile vse admiralove odredbe v vsakem oziru odobrene.

Boji pri Belfortu.

Dne 30. avgusta so se nadaljevali hudi boji v okolici Belforta. Nemcem se je v zadnji noči posrečilo, da so zavzeli Belcheu in da so spravili tjakaj svoje težke topove, s katerimi danes že obstreljujejo forte okoli Giromagnya.

Nemci bombardirajo z zrakoplovov Pariz.

Nad Parizom se je pojavil nemški zrakoplov in vrgel dve bombi. Ena je eksplodirala v Hanoverski ulici v bližini avenije del' Opera in je povzročila neznatno škodo. Druga bomba je padla ne da bi eksplodirala, v ulici Mail na streho neke štirinadstropne hiše. Prebila je streho in ni napravila nobene škode. Bombo so našli v mali sobici četrtega nadstropja. Bomba je stožičasta in 8krat 20 cm velika.

Nemško-angleška vojna.

Angleži v Belgiji.

Kakor listi poročajo, razglasa mornariški minister Churchill, da so angleški mornarji zasedli Ostende in bližnje okraje. Lord Kitchener priobčuje poziv za vstop v drugo nadomestno regularno armado, ki naj šteje 100.000 mož. V to armado naj pristopijo moški od 19. do 35 leta. Število prijav v prvo nadomestno armado je zadovoljivo.

Morska bitka pri Helgolandu.

Dne 24. m. m. se je pojavilo pri deloma megljenem vremenu več modernih angleških malih križark in dve angleški torpedni flotilji — okrog 40 torpednih rušilcev — v nemškem Severnem morju severnozapadno od Helgolanda. Nemške male križarke so udarile proti zapadu in so se pri tem vsled omejenega razgleda zapletle v boj z mnogimi oklopnimi križarkami. Njegovega Veličanstva ladje „Ariadne“, ki so jo iz velike bližine obstreljevale oklopne križarke tipa Lyon in sicer s težko artilerijo, se je potopila po častnem boju. Pretežna večina posadke — najbrže 250 mož — se je mogla rešiti. Tudi torpedovka V 137, ki jo je ljuto obstreljevalo 10 torpednih rušilcev in ena mala križarka in ki se je junaško branila, se je potopila. Padla sta šef flotilje in poveljnik. Znatno del posadke je bil rešen. Pogreša se mali križarki „Köln“ in „Mainz“. Obe ti ladji sta se po današnjem poročilu Reuterjevega biroja iz Londona takisto potopili v junaškem boju s silnejšim sovražnikom. Del njunih posadk — 9 častnikov in 91 mož — so rešile, kakor se zdi, angleške ladje. Po istem angleškem poročilu so zadobile tudi angleške ladje težke poškodbe.

Angleži potopili nemško pomožno križarko.

Glasom poročila iz Las Palmasa, je angleška križarka „Highflyer“ potopila nemški brzi parnik

„Kaiser Wilhelm der Grosse“, ki je bil opremljen kot pomožna križarka, ko je bil ta zasidran v nevtralnih vodah španske kolonije Rio del Oro. Proti takemu kršenju nevtralnosti, ki se protivi mednarodnemu pravu, se mora protestirati. Anglija kaže s tem, da krši nedotakljivost nevtralnih voda, ki so jo priznale teoretično in praktično vse države, in da se noče brigati za to nevtralnost.

Angleško brodovje.

Poveljnik admiral Sir A. B. Milne, ki je podrejen francoskemu velikemu admiralu. 1. Eskadra oklopnice. To brodovje šteje 4 oklopne križarke „Inflexible“ in „Invincible“ z 20.300 tonami, obe zgrajeni l. 1907., „Indomitable“ s 17.600 tonami, zgrajena, l. 1907., in „Indefatigable“ z 19.050 tonami, zgrajena 1909. 2. križarke: „Defence“ s 14.800 tonami, zgrajena 1907., „Warrior“, „Black Prince“ in „Duke of Edinburgh“ s 13.750 tonami, zgrajene l. 1904/1905., štiri zaščiteni križarke „Dublin“, „Chatham“, „Weymouth“ in „Gloucester“ s 4900 do 5000 tonami. Zgrajene so bile v letih 1909 do 1912. 3. Torpedna flotilja: 16 torpednih rušilcev, 3 podmorski čolni in okrog 8 torpedovk.

Združeno brodovje torej obsega: 4 velike oklopnice s štiridesetimi 30.5 cm topovi, 8 velikih linijskih ladij s štiridesetimi 30.5 cm topovi, 8 manjših linijskih ladij s tridesetimi 30.5 cm topovi, 4 oklopne križarke s šestnajstimi 23.4 cm topovi, 6 oklopnih križark s štiriindvajsetimi 19.4 cm topovi in 4 zaščiteni križarke s 26 topovi kalibra 15.2. Skupaj torej 30 bojnih ladij.

* * *

Velika nemška zmaga nad Rusi.

Nemške čete na pruskem so pod vodstvom generalnega polkovnika pl. Hindenburga premagale po tridnevni bitki v okolici Ortelsburga rusko armado, ki je prodrla od Nareva ter obstojala iz petih armadnih korov in treh kavalerijskih divizij, ter jo preganjajo sedaj čez mejo.

Obrekovanje jugoslovanskih vojakov.

Vojni minister je dobil sledeče brzojavno poročilo: Z ozirom na neugodne sode, ki so jih razširjali inozemski časopisi pred izbruhom vojne o načinu, kako bo nastopalo naše moštvo jugoslovanske narodnosti, mi je v posebno zadoščenje, da morem opozarjati na vzorni nastop pred sovražnikom in na dejanja sijajne hrabrosti dalmatinskih polkov Grof Lacy.

Avstrija in Italija.

Šef avstro-ogrškega generalnega štaba, baron Conrad pl. Hötendorf, je poslal avstro-ogrskemu vojaškemu atašeju naslednjo brzojavko: „V Italiji razširjene vesti, da misli Avstro-Ogrska napasti Italijo, da bi se maščevala za njeno nevtralnost, nimajo nobene podlage in morejo biti le iz zlobe raznešene od tretje strani. Pooblaščaj Vas, da vsako tako vest odločno dementirate.“

Konklave.

„Agenzia Stefani“ poroča: Dne 1. septembra ob 5. popoldne so dospeli vsi kardinali v Vatikan. Kardinali so se zbrali v Pavlanski kapeli, ter so od tam odšli v Sikstinsko kapelo, ki je bila izpremenjena v volilno dvorano. Tu so položili kardinali drug za drugim prisego, nakar se je izvršila formaliteta zatvoritve konklava. Vse telefonske žice, ki vežejo notranjost konklava z zunanjim svetom, so prerezali.

Turški vojni minister o vojaškem položaju Turčije.

Vojni minister Enver paša se je izrazil o vojaškem položaju Turčije o splošni mobilizaciji Turčije tako-le: Turčija je smatrala za potrebno, da odredi splošno mobilizacijo svoje armade in mornarice v svrhu, da vsestransko zavaruje svojo nevtralnost v veliki evropski vojni. Mobilizacija naše armade se je izvršila z največjo preciznostjo in s potrebno hitrostjo, da lahko trdimo, da bo Turčija v danem trenutku popolnoma pripravljena za boj. Naša mobilizacija ne pomenja nobene grožnje in nima drugega namena, kakor da štiti nedotakljivost naših pravic in vseh naših pogodb. Gotovo pa je, da bomo orožje namerili proti vsakomur, ki bi skušal kršiti naše pravice. Mi smo zasadili meč pred svoje pravice in ga bomo znali tudi dobro vihteti. Navdušenje, s katerim hite vsi Osmani pod orožje, je brezprimerno, to navdušenje odgovarja novemu duhu, ki je zavladal med nami. Armada je pripravljena na boj in ima samo eno misel, da bi svetu pokazala, da nimajo slučajnosti balkanske vojne ničesar skupnega z močjo turške armade. Armada ne dela politike, bo pa izpolnila vsa pričakovanja, ki se stavijo v njo.

Nevtralnost Španske.

Iz Zeneve poročajo: Nevtralnost Španske pričinja obvladovati razmotrivanja političnih krogov v Madridu. Glasom poročil pariških listov, se je izrazil vodja stranke reformistov v nekem govoru v Vilbaviciosi, da je dolžnost Španske, da ostane tako dolgo nevtralna, kakor dolgo je to mogoče z ozirom na narodno življenje in čast dežele. Kako dolgo bo to mogoče, mora presoditi vlada. Če bodo zahtevale okolnosti, da opusti Španska nev-

tralnost, more to storiti tudi le v prid dežel s katerimi ima Španska enake interese.

Vojna v kolonijah.

Nemški listi poročajo, da so nemški vojaki iz afriških kolonij vdrli čez angleško mejo in da se je pri Upingtonu v deželi Bečvanov vnel boj. Baje se Angleži boje, da pridejo Nemci v Kimberley. Tudi belgijskega dela Konga so se lotili Nemci in se Angleži in Francozi pripravljajo na odpor. Uradno sa razglasa, da so Nemci zasedli v vzhodni Afriki Tavete. Francozi in Angleži pa pokrajino okrog mesta Tago. V Kamerum se Angleži in Francozi še niso prikazali. Angleži so zasedli nemško kolonijo Samoa, Japonci pa bombardirajo Tsingtav, glavno mesto nemške kolonije Kiavčav. Iz drugih nemških kolonij ni nobenih vesti.

DNEVNE VESTI.

Razglas. Zakon z dne 26. decembra 1912 drž. zak. št. 236 boloča tako dolžnost osebnega službovanja za vojne namene, kakor tudi obseg v katerem ima prebivalstvo dolžnost prepuščati v vojne svrhe premične in nepremične reči (vozila, navadna in motorna) živali, klajo, živež, naturalno preskrbo, zemljišča itd.) in se podvreči gotovim gospodarskim omejitvijam v prid vojne. Odškodnino za oprave in dajatve, preskrbljene na podstavi tega zakona, in odškodbo za prizadeto škodo je po možnosti izplačevati v gotovini. Ako bi ne bilo mogoče takoj plačati, je treba priskrbo vojne oprave in dajatve pisмено kvitirati. Na podlagi te pobotnice lahko priskrbnik dokaže svojo pravico po § 33 zakona o vojnih dajatvah in opravah, ako se ni že prej plačalo. Ako se povračilo za vojno opravo ali dajatve ali odškodnina za povzročeno škodo ni poravnala, ali ako tisti, ki preskrbi opravo ali dajatev s prisojenim povračilom ali odškodnino ni zadovoljen, ima pravico svoje zahteve zglašiti ali pristojnim občinskem predstojništvu pisмено ali ustmeno v šestih mesecih, računaje od dne, katerega se je objavilo, da je nehala dolžnost vojnih oprav in dajatev. To velja tudi glede naznanjanja ali dokazovanje zahtev preskrbe za osebna službovanja za vojne namene poklicanih in za njihove ostale (vdove, sirote.) O zglašeni zahtevah poizvedujejo okrajne komisije, ki se postavljajo za politične okraje; odloči pa komisija pri ministstvu za deželno brambo. Ker se je okrajna komisija v Kranju uže sestavila, se zamorejo zadevne odškodninske zahteve že priglaševati. Okrajna komisija je sestavljena iz okrajnega glavarja kot predsednika, dveh zaupnikov občinskega, finančnega uradnika in zastopnika vojsstva.

Razglas. Enoletni prostovoljci se nato opozarjajo, da se more po § 142: 8 bramb. predpisov I. del. njihova uvrstitev še spremeniti. Da ne bodo po teh določbah prizadeti prostovoljci gmotno oškodovani s tem, da si nabavijo predčasno uniforme, se dovoljuje tudi enoletnim prostovoljcem na lastne stroške, da pridejo k vojakom v civilnih oblekah.

Razglas. V razglasih glede vojnega poštnega prometa, ki so bili ob začetku mobilizacije objavljeni, je za naslovljenje vojnopoštne pošiljate naveden sledeči zgled: Prejmi korporal Janez Potočnik, pehotni polk št. 4. 12. kompanija, vojnopoštni urad št. 65 (Feldpostamt Nr. 65). Ze iz nadpisa zgled in iz okolnosti, da je v naslovu navedeno namišljeno ime, je razvidno, da je tudi „označbo vojnopoštni urad št. 65.“ smatrati le za zgled. Kljub temu je več pošiljalcev naslovilo vojno poštno pošiljate na „vojnopoštni urad št. 65“ najbrže v popolnoma napačnem domnevanju, da se ima vse vojnopoštne pošiljate poslati na vojnopoštni urad št. 65. To je popolnoma napačno. Na vojnopoštne pošiljate je namreč napisati ona številka vojnopoštnega urada, katero je dotična v vojni se nahajajoča oseba svojem v domovini naznanila, oziroma poslala. Vsak vojak dobi v to svrhu od svojega poveljništva več uzorcev za vojnopoštne naslove, v katere mora tudi številko onega vojnopoštnega urada napisati, na katerega je navezan. Samo one pošiljate je mogoče v vojni se nahajajočim osebam dostaviti, ki so opremljene z, od naslovljenca samega naznanjeno vojnopoštno številko. To se daje v javno vednost.

Razglas o sprejemu gojenk v kmetijsko gospodinjstvo šolo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Po okoliščinah, ki jih določijo sedanje razmere vsled nastale svetovne vojske, se otvori šole v jeseni (bržčas okoli Vseh svetih) šestnajsti tečaj kmetijske gospodinjstva šole. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom čč. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslopju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani ter poučuje 7 moških in 7 ženskih učnih moči.

Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisa in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem) pra-

nju, likanju, živinoreji, mlekarstvu vrtnarstvu, itd. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjstvem knjigovodstvu, ter v ravnanju z bolniki in z bolno živino.

Gojenke, ki se že učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškemu jeziku.

Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, perilo, t. j. sploh za vse 35 K, ali za ves tečaj 385 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj.

Deklice ki hočejo vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo:

1. dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnega ozira vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;
2. znati čitati, pisati in računati;
3. predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave;
4. predložiti obvezno pismo staršev ali varuha, da plačajo vse stroške;
5. zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševale vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu.

Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo, ter obvezno pismo staršev, oziroma varuha, naj se pošljejo saj do 15. oktobra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Če bo mogoče s poukom poprej pričeti oziralo se bo na prošilke, ki se prve zglase.

V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo dekllice, ki imajo domovinsko pravico na Kranjskem; če bo pa v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prošilke iz drugih dežel.

Prošnje za sprejem bodo rešene takoj ko bo določeno pričetek šole.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 1. avgusta 1914.

Ureditev vzajemne pomoči za jesensko vprežno poljsko delo. V sedanjih težkih vojnih časih so bili doma ostali naši kmetovalci in njih žensko osebje izredno pridni, kajti z združenimi močmi so dobro in hitro pospravili letošnje ne baš slabe pridelke. Delavskih moči se ni nikjer občutno pogrešalo. Enako ugodno se je nadejati, da bodo pospravili krompir in pozneje ajdo ter strniščno repo.

Sveta dolžnost naših kmetovalcev je skrbeti za preživljenje ljudi in živine prihodnjo zimo in spomlad. Lakote in draginje se nam navzlic vsemu prav gotovo ni bati, če vsakdo svojo dolžnost izpolni. Naše kmetijske razmere ne kažejo sedanjega pridelovanja izpreminjati, saj se pri nas ne pečamo s pridelovanjem kupčijskih rastlin, ampak le tistih, ki jih doma, oziroma v deželi rabimo, zato je edino pravo sedaj pri starem gospodarjenju ostati.

Edina težkoča utegne nastati pri jesenski setvi in poljskih delih v nekaterih pokrajinah, kjer je pomanjkanje vprežne živine, bodisi, da so kmetovalci morali oddati svoje konje za vojno, ali pa je in bo vojaška uprava za preskrbljevanje vojakov pokupila vprežne vole.

Jesenska setev se mora v redu izvršiti in za tem je z vsemi silami stremeti.

Pri jesenskem oranju in setvi naj izginejo vse medsebojne razprtije, ter naj tisti drugim pomagajo, ki so v stanu to storiti. Za oranje in sploh vožnjo naj se po možnosti pritegnejo krave, kjer to še ni običajno in kjer manjka konj in vprežnih volov.

Kjer pa manjka ali bo zmanjkalo toliko vprežne živine, da jesenskih poljskih del vendarle na običajni in zadostni način ne bo mogoče popolnoma izvršiti, pa morajo pomagati kmetovalci iz drugih pokrajin, kjer je še dovolj vprežne živine, ki bodo pri tem le zaslužili in zaslužek je v teh časih vsakteremu dobro došel.

V to svrhu je pa potrebna organizacija, ki jo vzame v svoje roke c. kr. kmetijska družba kranjska.

Podpisana kmetijska družba torej nujno pozivlja:

1. Pri njej naj se ustno ali pismeno zglase vsi tisti, ki so v stanu v jeseni priti kam drugam proti plači voziti, orati in morda tudi sejati. Ti naj sporoče kdaj in za koliko dni morejo od doma z vprežno živino in z orodjem, ki so ga vajeni in kakšno dnevno plačo zahtevajo. Zahteve naj so primerne in nikakor ne pretirane. Z lahko naloženim vozom se more priti s konji na dan 50 km daleč in z voli kakih 30 km in je torej taka vzajemna pomoč daleč naokrog mogoča.

2. Pri družbi naj se zglase istotako ustno ali pismeno tisti posamezni kmetovalci, ki ra-

bijo vprežno živino za jesenska poljska dela in naj sporoče za približno koliko delavnih dni jo rabijo. Ti kmetovalci naj se eventual združeni zglase, ali pa naj v njih imenu županstva, vaška predstojništva, družbene podružnice, zadruge itd. sporoče, koliko vprežnega dela približno rabijo.

C. kr. kmetijska družba bo priglase za celo deželo zbirala in jih bo nemudno prijavljala ponudnikom in zahtevancem, ki se potem morejo zasebno med seboj glede časa, plače itd. dogovoriti. Vsak zglasilec naj svoj naslov natančno naznani, zlasti svoje bivališče, hišno številko in zadnjo pošto.

Kakor naši hrabri vojaki svoje življenje v blagor naše ljubljene Avstrije v vojni izpostavljajo, tako bodi kmetovalcem, ki so doma ostali, sveta dolžnost dati na razpolago svoje sile in sredstva, da se odvrne zlo, ki je posledica vsake, tedaj tudi naše pravične vojske. Nihče naj se ne odtegne pomoči, ki jo je v stanu dati in naj ima pred očmi, da se današnja svetovna vojska bije edinole za gospodarsko premoč in če doma ostali pomagajo bo zmaga v vseh pogledih na naši strani. Vojaki se bore s puško, ne osramotimo se, mi se pa bojimo z delom nam in poklicancem v velik in v odličilen prid!

Za papeža je bil izvoljen kardinal Jakob della Chiesa, nadškof v Bologni, rojen 21. novembra 1854, ki si je nadel ime Benedikt XV.

Izkaz prispevkov za vojni oskrbninski urad vprid vojakom v vojski, za družine padlih in za druge vojno-humanitarne institucije. K 3000.— Vinko Majdič, K 50.— Josipina Puppo. Po 20 kron: Dolenz Franc, Koblar Anton, Majdič I. & A. Merk Ana in Savnik Karl. Po 10 kron: Crobath Franc, Logar Josip, Marenčič Rajko, Polak Ferdinand, Rakovec Ivan, Rohrmann Adolf, Sajovic Janko, Savnik Ivan, Šlambergar Anton, Štempihar dr. Valentin in Windischer Karel. Po 5 kron: Berjak Ivanka, Golob Josip, Hlebš Ferd., Holzacker Jelica, Jezeršek Janez, Kotzbeck Edmund, Likozar Josip, Mayr Marija, Mayr Mavril, Tomo Pavšlar, Pirc Ciril in Sinkovec Anton. Po 4 krone: Jeglič Rudolf in Kovač Josip. Po 3 krone: Jezeršek Marija, Kranjc Mimi in Krenner Franc. Po 2 kroni: Benedik Franc, Kuralt Franc, Kušlan Jernej, Levčnik Valentin, Pavšlar Marija, Polak Marija, Prevc Marija, Rebolj Lovro in Šumi Alojzija. Po 1 krono: Bedenk Marija, Colnar Ivanka, Golob Matija, Jezeršek Fran, Pogačnik Fran, Ručigaj Angela in Šmigovec Viktor. Skupno K 3362.—

Letni sejm. V ponedeljek, dne 7. t. m. je v Kranju prvi jesenski letni semenj, na kar opozarjamo slavno občinstvo.

Za vojake, ki so se peljali mimo Kranja v četrtek dne 3. t. m. so nabrale g. Lina Bajželj, Ana Falle in Fani Kavčič, svoto 60 K ter precej kruha slanine, sadja in malinovca. Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala!

Zastop zdravstvenega okrožja v Kranju bo te dni razpošiljal v svojem okolišu letake, iz katerih so razvidna navodila, kako se je ravnati v slučaju kolere, legarja (tifusa) in griže. Občinstvo se opozarja, da iste natančno prečita in jih shrani, da se ve v slučaju nastopa kake take bolezni v prvem hipu obnašati.

Poštna zveze. Od 1. septembra t. l. vozijo pošto iz Kranja sledeči vlaki in sicer proti Trbižu: ob 6⁵⁶ zjutraj, 12³² in zvečer ob 10⁵³; proti Ljubljani zjutraj ob 6⁵², 10³³ in 7³³ zvečer. Proti Trziču zjutraj ob 7¹⁰ in zvečer 7⁴⁰; iz Trziča pa ob 5⁵⁶ zjutraj ter ob 6²⁰ zvečer. Posebno se opozarja na vlak, kateri vozi proti Ljubljani ob 10³³ dop., ker je temu vlaku sedaj vdelen vozni poštni urad, kar preje ni bilo. S tem vlakom odposlane pošiljatve imajo ne le ugodne zveze proti Trstu in Dunaju, temuče se vsa pošta od tega vlaka tudi v Ljubljani še isti dan dostavlja, kar doslej ni bilo. Za ta vlak se morajo poštna pošiljatve najkasneje do 1/2 10 ure dop. poštnemu uradu oddati. Popoldne ne pride noben vlak, toraj se pošta zadnjikrat dostavlja od opoldanskega vlaka.

Železniški promet. (Kor. urad.) Povodom izboljšanja prometa na daljavo na progah avstrijskih državnih železnic od torika, 1. septembra naprej se je pričel na vseh avstrijskih državnih železnicah, izvzemši one v Galiciji in v okrožju Severne železnice od 3. septembra tudi na progah ravnateljstva Severne železnice zopet omejeni mirovni osebni in blagovni promet. Od 28. m. m. se sprejemajo v prevoz po vseh progah c. kr. državnega železniškega ravnateljstva Dunaj brzovozne in tovrne pošiljatve v polnih vozovih od in do vseh postaj tega c. kr. državnog-železniškega ravnateljstva. Ta promet je sedaj v teku med vsemi postajami c. kr. državnih železniških ravnateljstev Dunaj, Linc, Inomost, Beljak Trst (z izjemo Boršt — Herpelje — Kozina — Divača — Pulj — Rovinj — Kanfanar) Praga, Plzen, Olomuc, severozahodna železniška direkcija, ravnateljstvo za češke severne železnice, ravnateljstvo črte državne železniške družbe (z izjemo črt Česká Třebova — Olomuc in Stadlau — Marchegg) izključno priv. Buštjehtadske železnice, železnice Usti — Teplice in nižjeavstrijskih deželnih železnic.

„Tedenske slike.“ Naročite si ilustrovani tednik „Tedenske slike“, ki priobčuje najnovejše vesti in slike z bojišča. V zvezi je z ilustracno centralo na Dunaju, ki ima posebnih vojnih poročevalcev-fotografov. List „Tedenske slike“ stane za četrtleta K 2.50, za pol leta K 5.— Naslov: „Tedenske slike“, Ljubljana. Posamezne številke se dobe po tobakarnah, knjigarnah in na koldvorih izvod po 22 h. Priporočajte in razširjajte list „Tedenske slike“! Zahtevajte povsod list „Tedenske slike“!

Začetek šolskega leta. Uradno se razglša, da stoji naučna uprava načeloma na stališču, da zahteva resnoba časa, naj se ljudski poduk in ljudska vzgoja ne omeji vzlic vojni, dasi je mnogo učiteljev pri vojaki in mnogo šolskih poslopij porabljenih za druge namene. Vlada hoče, naj se poduk začne ob navadnem terminu, če to okoliščine le količkaj dopuste, zlasti na ljudskih šolah. V takih krajih, ki leže daleč od bojišča, bo zlasti z uporabo ženskih ljudskih moči to lahko mogoče. Podobno se bo postopalo s srednjimi šolami; po potrebi se bo učni načrt skrajšal. Preskrbelo se bo tudi, da dijaki, ki služijo pri vojaki, od tega v učnem oziru ne bodo imeli škode.

Odborova seja „Maticе Slovenske“ se je vršila dne 28. avgusta. Odbor je govoril o daljšem romanu iz slovenske zgodovine, a je odložil definitivno sklepanje na poznejši čas. Neki rokopis, ki je bil le pogojno sprejet, Matica zavrača, ker vlagatelj noče ugoditi njenim željam. Vsled izvanrednega zunanega položaja je Maticе primorana, svoja izdavanja nekoliko skrciti. Izda pa Zbornik z Vošnjakovo korespondenco. Zabavno knjižico z daljšo povestjo E. Kristjana, Knezevo knjižnico z obsežno povestjo Zofke Kvedrove, zbirko novelic Fr. Ks. Meška in v Prevodih iz svetovne književnosti dvoje Shakespearjevih komedij, ki jih je prevedel g. O. Zupančič.

„Pozor, c. kr. gozdni urad v Kranju!“ Na svojih sprehodih po Kranjskem polju pripelje me danes pot pod „Veliki hrib“. Tu sta dva krasna smrekova nasada — nekako v sredi med veliko in kokriško cesto. Nasad proti kokriški cesti je v svojem spodnjem (južnem) delu močno napaden po lubadarju — in bati se je, da zapade temu škodljivcu ostali sedaj še zdravi zgornji (severni) del tega smrekovega nasada, kakor tudi da ukuži lubadar sosednji še popolnoma sveži in zdravi smrekovi nasad ob veliki cesti. Nujno je potrebno, da se vporabijo takoj vsa postavna sredstva v zatiranje in pokončevanje tega groznega škodljivca vsega šilovnatega lesovja.

Minister Boehm — Baverk †. Predsednik akademije znanosti, bivši finančni minister Boehm-Bawerk, je na letovišču Kransach-Aachenrein umrl.

Odpravljena porotna sodišča. Danes je izšla naredba celokupnega ministrstva, s katero so do konca meseca julija 1915. odpravljena porotna sodišča v vseh kronovinah. Z ozirom na vojno so bila že 31. julija 1914. odpravljena porotna sodišča v Dalmaciji, v Galiciji, v Bukovini in za okrožni sodišči v Tešinu v Šleziji in v Novem Jičinu na Moravskem. Vojne razmere so dale povod, da se je to zdaj raztegnilo na celo državo. Vlada je to odredila, ker je jako mnogo takih ljudi, ki prihajajo kot porotniki v poštev, poklicanih v službovanje pri armadi, tako da bi se ponekod sploh ne dale sestaviti porotne klopi. Vrh tega pa je vlada tudi uvaževala, da bi porotniki v sedanjih časih in pod vtisom vojnih dogodkov ne imeli potrebnega notranjega miru in potrebne prevdarnosti, da bi mogli posamezne slučaje presojeti po dokazanih dejstvih in popolnoma ločeno od drugih dogodkov,

Pisarna za urejevanje splošnih gospodarskih zadev

J. Rozman :: Kranj

I. Denarni promet: Izposlovanje posojil v vseh oblikah. — Prevzem kapitalij in njih pupilarnovarno nalaganje. — Ranžiranje insolvent. — Eskont menic. — Nakup in prodaja državnih vrednostnih papirjev. — Izdaja uradnih borznih kurzov.

II. Informacijske zadeve: Izdaja trgovskih in obrtnih informacij ter naslovov dobaviteljev in odjemalcev za vse blagovne stroke.

III. Izterjevanje terjatev: Izterjevanje trgovskih in obrtnih terjatev. — Inkaso menic.

IV. Promet z nepremičninami in podjetji: Posredovanje pri nakupu, prodaji in zamenjavi nepremičnin, industrijskih, trgovskih in obrtnih podjetij.

V. Tehnično-komercijelne zadeve: Nakup in prodaja industrijskih, obrtnih in poljedelskih strojev vseh sistemov. — Oprema celih delavnic. — Instalacije. — Načrti in proračuni.

VI. Strokovni nasveti v vseh navedenih zadevah. Strogo stvarno poslovanje. — Prospekti na razpolago.

ki z dotičnimi slučajmi niso v nobeni zvezi. — Ta naredba celokupnega ministrstva je izšla s privoljenjem najvišjega sodišča. Vsi kazenski slučajji, v katerih so doslej sodila porotna sodišča, pridejo odslej pred kolegije štirih sodnikov; slučajji, pri katerih se zna glasiti obsodba na več kakor pet let ječe ali celo na smrt, pa pridejo pred kolegije šestih sodnikov.

Tatice. Te dni se je splazila neka 35letna ženska v hišo posestnice Jožefe Pečar na Dobrovi pri Črnučah, ko te ni bilo doma, ter odnesla za 40 kron obleke. — V Spodnji Siški so preteklo soboto aretirali neko deklo zaradi tatvine ter jo oddali deželnemu sodišču.

Poskušen samomor. V Suhem dolu pri Trati si je te dni neki posestnik v samomorilnem namenu prerezal vrat. Težko ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

ZADNJE VESTI.

Francosko brodovje v Jadranskem morju.
(Kor. urad.) Uradno se razglašča: Dne 1. se-

ptembra zjutraj se je pojavilo francosko sredozemsko brodovje, obstoječe iz 16 velikih oklopnih in oklopnih križark, ter številnih torpedovk v veliki daljavi pred vhodom v Boko kotorsko in je oddalo 40 strelav velikega kalibra proti zastarelemu fortu na rtu d' Ostro, ne da bi ti strelji povzročili kako škodo na tamkajšnjih utrdbah. Od posatke so bili trije vojaki lahko ranjeni. Nato je francosko brodovje nekaj časa plulo v severozapadni smeri, nato pa proti jugu, kakor se zdi, z namenom, da zopet zapusti Adrijo. Očividno torej gre za neučinkujočo demonstracijo francoskega brodovja na naši južni obali.

Odpotovanje francoske vlade v Bordeaux.

(Kor. urad.) Včeraj popoldne je zapustil predsednik republike z vlado, Pariz. Vlada se je preselila v Bordeaux.

General Rennenkampf.

(Kor. urad.) Car je podelil generalu Rennenkampfu red Sv. Vladimira z mečem.

Spominjate se Ciril-Metodove družbe!

Zobozdravniški in zobotehnični atelje

dr. Edv. Globočnik

okrožni zdravnik in zobozdravnik in

Fr. Holzhacker

konc. zobotehnik

v Kranju

v Hlebšovi hiši, nasproti rotovža.

Zobozdravniška ordinacijska ura

odslej samo od 9. do 10. ure dopoldne

vsak delavni dan.

Dr. E. Globočnik ni poklican k vojakom in zdravi še nadalje.

5 52-35

KINTA-KOLESA

so splošno priljubljeni, ker so nedosežni v teku in trpežnosti. Blagovolite si jih ogledati

pri tvrdki

KARL ČAMERNIK & Ko.

Špecialna trgovina s kolesi, motorij, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica in garaža.

7-36

LJUBLJANA

samo Dunajska cesta 9-12

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic
v Kranju

(poprej J. C. Pleiweiss)

3 52-36

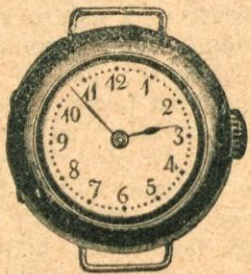
priporoča za

poletensko sezijo

svojo bogato zalogo vezenega blaga, batista, platna in delena za ženske bluže in obleke, letenskih ševijotov in kamgarnov za moške obleke, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga.

Svilnati robci najnovjših uzorcev.

9-36

Najbolje in najceneje se kupi pri tvrdki

RUDOLF RUS

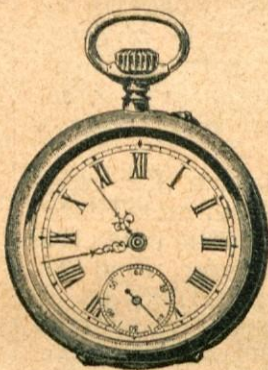
v Kranju (poleg lekarne)

Ustanovljeno leta 1885.

Prva in največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Ceniki zastonj in poštnine prosti.

Strogo solidna in poštena postrežba.

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trboveljski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjejeviško pivo. Lep senčnat vrt.

8 52-36

Največja slovenska hranilnica!

Največja slovenska hranilnica!

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

V LJUBLJANI, PREŠERNOVA ULICA št. 3.

12-25

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 0/0

brez odbitka.

Denarnega prometa do konca leta 1912

vlog

rezervnega zaklada

700 milijonov kron,

42 mil. 500 tisoč K,

1 mil. 330 tisoč K.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 0/0

brez odbitka.

Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo

c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.